

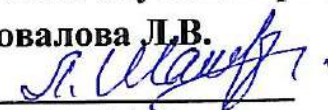
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

Виконавсько-музикознавчий факультет

Кафедра теорії музики

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньо-наукової програми
проф. Шаповалова Л.В.

«02» вересня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з наукової роботи
проф. Жданько А.М.

«02» вересня 2019 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Світова україністика»

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Ступінь вищої освіти – доктор філософії

СИЛАБУС
курсу «Світова україністика»

Назва курсу	Світова музична україніка
Інформація про курс	Курс рекомендований здобувачам освітньо-наукового рівня «доктор філософії»/«доктор мистецтв», що навчаються в аспірантурі або асистентурі-стажуванні за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»
Тривалість курсу	120 годин (4 кредити ECTS)
Очікувані результати навчання	<p>Підготовка здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» («кандидат мистецтвознавства») / «доктор мистецтв» за спеціальністю «Музичне мистецтво» зорієнтована на поглиблення уявлень щодо функціонування української музики у світі. Ознайомлення з найбільш поширеними артефактами, що існують за межами України, але маркуються як українські або мають походження з України, дозволить підняти престиж українського мистецтва і розширити джерельну базу вітчизняного музикознавства. Відповідні пошуки, ретельний добір та узагальнення розпорошеної інформації з використанням наукового потенціалу сучасної гуманітаристики має на меті культивування «україніки» як певної галузі джерелознавства. Вивчення каналів трансляції українського музичного продукту за межі України, хронологічних та географічних меж його поширення, процесів асиміляції у інонаціональному культурному середовищі зорієнтоване на осмислення загальних принципів функціонування музично-історичного досвіду, а також має суттєві підстави для осягнення «образу України», «образ українця», що формуються у світовому культурному просторі. Констатує парадигма взаємодії з проєктивними завданнями «культурної дипломатії», яка спрямовується на актуалізацію позитивного спектру смислових конотацій, пов'язаних з Україною та її музичним мистецтвом.</p> <p>Опановування курсу дозволить</p> <p><i>знати:</i> належний мінімум фактів засвоєння українського культурного продукту світовою спільнотою, а також шляхи пошуку та належної репрезентації української культурної спадщини у світі;</p> <p><i>вміти:</i> вести цілеспрямовану пошукову роботу із виявлення артефактів українського походження за кордонами країни; збирати інформацію та опрацьовувати її, застосовуючи сучасні наукові методи та методологічні підходи; осмислювати</p>

репрезентативний потенціал віднайденого; використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійних дослідженнях; науково обґрунтовувати та структурувати отримані наукові положення; проводити відповідну просвітницьку та виховну роботу.

Результатом засвоєння матеріалів курсу має стати набування таких компетентностей:

Загальні:

ЗК01. Здатність до оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, загального культурного кругозору.

ЗК03. Здатність здійснювати пошук, оброблення та аналіз наукової інформації, інтерпретацію результатів наукових досліджень.

ЗК05. Здатність працювати в міжнародному контексті та дотримуватися норм міжкультурної толерантності та професійної етики

Фахові:

СК02. Здатність виконувати оригінальні дослідження, вміти аргументувати вибір методу розв'язування спеціалізованої задачі, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення.

СК03. Здатність до застосування інноваційних технологій та методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем у галузі музичного мистецтва, інтегрування знань з інших сфер гуманітаристики

СК04. Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику на регіональному, національному та міжнародному рівнях.

СК06. Здатність саморозвитку і самовдосконалення протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію, адаптуватися до змін у професійній діяльності.

Програмні результати навчання

Знання:

Про функціонування українських культурних надбань у світі, розуміння процесів трансляції та асиміляції явищ національного мистецтва у інонаціональних культурних середовищах;

Про актуальний «образ України» та «образ українців» у загально світовій свідомості; рецепцію українського феномену та української ідеї світовою спільнотою.

Уміння:

Проектувати освітній і науковий процес у

вищій школі, визначати цілі, зміст, методи та форми

	<p>викладання мистецьких дисциплін на основі усвідомлення потреби підвищення статусу та престижу української культури у світі;</p> <p>Виконувати нагальні завдання «культурної дипломатії», обирати оптимальні технології для опрацювання інформації щодо функціонування українських артефактів у світовому контексті;</p> <p>Володіти навичками збору і аналітичної обробки відповідної інформації, правилами її введення у науковий та культурний обіг.</p> <p>Комунікація:</p> <p>Уміння встановлювати та підтримувати комунікативні контакти за принципами толерантності, діалогу, етичних норм;</p> <p>Здатність використовувати сучасні інформаційні технології для ефективного професійного та соціального спілкування на міжнародному рівні.</p>
Ключові слова	Історичне джерело, історичні сюжети, український мелос, українська тема у програмній музиці, опері, балеті, кінематографі.
Тижневий розклад	2 години на тиждень (аудиторна робота, дистанційне опрацювання матеріалів курсу), 2 годин на тиждень (самостійна робота)
Теми	<p>Змістовний модуль 1.</p> <p>Тема 1.1. Світова україніка як наукова дисципліна</p> <p>Тема 1.2. Міграційні процеси як фактори, що формують напрямки трансляції та асиміляції національного культурного досвіду («Щедрик» М. Леонтовича \ «Carol of the Bells» П. Вільховського); «Чорнії брови» С. Воробкевича \ «O siglia pere» А. Симонетто)</p> <p>Тема 1.3. Український мелос у інонаціональному відтворенні («Їхав козак» С. Климовича у музиці Бетховена, Гуммеля, Вебера, Доніцетті).</p> <p>Тема 1.4. Українські жанрові форми у світовому музичному мистецтві («Думка»: Шопен, Чайковський, Балакирев, Бородин, Мусоргський, Дворжак, Яначек, Мартину, «<i>Dumki Suite</i>» Sylvia E. Hazlerig)</p> <hr/> <p>Змістовний модуль 2:</p> <p>Тема 2.1. «Українські сувеніри» у творчості зарубіжних композиторів (Ф. Ліст, К. Шено, Л. Десятников)</p> <p>Тема 2.2. Українська поезія у музичному втіленні зарубіжних композиторів (М. Глінка, П. Чайковський, С. Рахманінов, О. Маноцков)</p>

	<p>Тема 2.3. Українські історичні сюжети у європейській культурі («Мазепа» Дж. Байрона, В. Гюго, Ф. Ліста, де Гранваль, П. Чайковського, «Тарас Бульба» Л. Яначека, Р. Глієра,).</p> <p>Тема 2.4. Музично-сценічні візії України у зарубіжних оперних та балетних виставах («Мазепа» Чайковського в Ла Скала)</p> <p>Тема 2.5.Музична репрезентація України і українців у зарубіжному кінематографі.</p>
Процес навчання	<p>Процес навчання за вибором студента може відбуватися у формі: аудиторного або дистанційного навчання. Програма складається із 9 тем.</p> <p>Курс завершує іспит.</p> <p>Система управління навчанням залучає засоби комунікації та навчальні завдання, зокрема використовуються тести, кластери, дискусії.</p> <p>Для забезпечення цього процесу для здобувачів підготовлені різні матеріали: теоретичний матеріал до кожної теми, презентації, інтерактивні та проблемно-пошукові завдання, завдання для розвитку історичного мислення та ерудиції, посилання на ресурси в мережі Інтернет, тестовий контроль.</p>
Дата і місце іспиту	За розкладом
Біографія е-тьютору	І. С. Драч – доктор мистецтвознавства, професор кафедри історії української та зарубіжної музики
Інформація для зв'язку із е-тьютором	drach.irina2016@gmail.com
Попередня підготовка	Знання курсу «Історії музики» в обсязі освітньої програми «бакалавра» та «магістра» за спеціальністю «Музичне мистецтво»
Як навчатися?	Опрацювати відповідний теоретичний матеріал за конспектами лекцій та презентацій; скласти предметно-логічну схему обов'язкової літератури, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самостійного опрацювання і звітування про виконання (усно або письмово). Наприкінці курсу проводиться іспит у формі захисту наукового реферату
Навчальні методи та прийоми, що будуть використані	На першому етапі репродукція знань, опанування відповідної термінологічної бази, робота із літературою, в тому числі музичною, формування технологічних навичок, які дадуть можливість на належному науковому рівні опрацювати історичні джерела і створювати «історіографічний сюжет»

<p>протягом курсу</p>	<p>музикознавчого дослідження, У подальшому – розвиток компаративних навичок і аналітичного мислення, що дозволить ставити проблемні і дослідницькі завдання. Перевірка рівня підготовки шляхом тестування і самоконтролю.</p>
<p>Навчальні матеріали</p>	<p>Комплект тестових завдань Література: <i>Список основної літератури</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Г. Нудьга. Українська дума і пісня у світі. 1-2 кн. Львів. 1997-1998 2. Я. Сорокер. Українська пісенність у музиці класиків.: Навчальний посібник. Вінниця, 2012. – 184 с. \\ Ukrainian musical elements in classical music. 1995 3. Шульгіна В. Музична україніка. Монографія. К., 2009 4. Зубатий О. Історія української діаспори. К., 1998 5. Трощинський В., Шевченко А. Українці у світі. К., 1999 <p><i>Список додаткової літератури</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. І. Драч Русская экзотика в оперном творчестве Г. Доницетти \\Аспекти історичного музикознавства - VI [Текст] : Музика і театр в історичному часі та просторі: Зб. наук. Праць / Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського;— Харків : ХДУМ ім. І.П. Котляревського, 2013. С. 92-114) 2. Дутчак В. Г. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя ХХ – початку ХХІ століття: монографія. Івано-Франковськ, 2013 3. Україніка е-Бібліотека– http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=F&I21DBN=NAV&P21DBN=UKRLIB <p><i>Інформаційні ресурси</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Soroker Y. Ukrainian Musical Elements in Classical Music/ Edmonton-Toronto 1995 http://ju.org.ua/pict_mod/pictures/120_item_file_soroker.pdf 2. Л.Кирилина “Schöne Minka” и ее сестры \\ или “Schöne Minka”: судьба украинской песни в творчестве Бетховена http://num.kharkiv.ua/share/intermusic/vypushk45.pdf) 3. Ukrainische Suite (Satz 4) - Alexander König-Ossadtschi - Mandolinenorchester Ettlingen https://www.youtube.com/watch?v=Snn5P0xZGWE 4. Азарова А. Жанр думки в музичному мистецтві.

	<p>http://sm.etnolog.org.ua/zmist/2013/3-4/8.pdf</p> <p>5. Аннотація до твору: А. Дворжак. Фортепіанне тріо № 4 «Думки» оп.90 https://musicseasons.org/dvorzhak-fortepiannoe-trio-4-dumki/</p> <p>6. Г. П. Мельников Тема смерти в музиці славянських композиторів кінця ХІХ — початку ХХ століття. // с.177-178 https://inslav.ru/sites/default/files/editions/2008_kategorii_zhizni_i_smerti.pdf</p> <p>7. Music_of_Ukraine/ https://ru.qwe.wiki/wiki/Music_of_Ukraine</p> <p>8. Ковалевська О. Приречений на вічне прокляття: доля образу Мазепи на театральній сцені – http://www.mazepa.name/pryrechenyj-na-vichne-proklyattya-dolya-obrazu-mazepu-na-teatralniy-stseni/</p> <p>9. «Семен Котко» https://www.youtube.com/watch?v=0b2XIextcTY</p> <p>10. «Дніпр на Гудзоні» https://www.youtube.com/watch?v=wzR5XNхj-ZQ</p> <p>11. Ясь О. Еміграція українського населення – http://resource.history.org.ua/</p> <p>12. Бондарчук Дм. Семь іноземних фільмів про Україну – https://www.bbc.com/ukrainian/blog-cinema-russian-46169358</p>																				
Необхідне устаткування	Комп'ютер (ноутбук), програмне забезпечення, підключення до мережі Інтернет																				
Групові / Індивідуальні види навчальної діяльності	Фронтальна форма організації навчальної діяльності Індивідуальне самостійне навчання (пошукові практики) Метод проектів																				
Оцінювання	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 60%;"></th> <th style="width: 10%; text-align: center;">п/к</th> <th style="width: 10%; text-align: center;">с/р</th> <th style="width: 20%; text-align: center;">т/к</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Змістовний модуль 1:</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">+5</td> <td style="text-align: center;">+10 = 20</td> </tr> <tr> <td>Змістовний модуль 2:</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">+5</td> <td style="text-align: center;">+10 = 20</td> </tr> <tr> <td>Змістовний модуль 3:</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">+5</td> <td style="text-align: center;">+10 = 20</td> </tr> <tr> <td>Іспит:</td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">+40=100</td> </tr> </tbody> </table>		п/к	с/р	т/к	Змістовний модуль 1:	5	+5	+10 = 20	Змістовний модуль 2:	5	+5	+10 = 20	Змістовний модуль 3:	5	+5	+10 = 20	Іспит:			+40=100
	п/к	с/р	т/к																		
Змістовний модуль 1:	5	+5	+10 = 20																		
Змістовний модуль 2:	5	+5	+10 = 20																		
Змістовний модуль 3:	5	+5	+10 = 20																		
Іспит:			+40=100																		
Критерії оцінювання	Критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності прописані у кожному завданні																				
Розклад сесії	За необхідністю																				
Форум	За необхідністю																				
Питання забезпечення дотримання законодавства у галузі	<p>Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності.</p> <p>Окреслимо його основні складові: Складати всі проміжні та фінальні завдання</p>																				

інтелектуального права	самостійно без допомоги сторонніх осіб. Надавати для оцінювання лише результати власної роботи. Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів. Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів. Використання засобів ІКТ, створення власних навчальних е-ресурсів, видання наукової продукції має відбуватися з дотриманням вимог Закону України «Про авторське право і суміжні права»
-------------------------------	---